

Vyrušování, neposlušnost a odmítání spolupráce

Přístupy k žákům s nápadným, rušivým chováním

Kdo je problémový žák?

Žák, který vyrušuje při hodině

- je neklidný, neposedný, nedokáže se soustředit
- je konfliktní
- je agresivní
- provokuje

Žák, který odmítá spolupracovat

- tato situace může mít mnoho různých podob, např.:
    - odmítá jít k tabuli
    - odmítá vypracovat cvičení
    - odmítá nosit pomůcky
    - je při vyučování pasivní
-

Příčiny problémového chování žáka

Ekonomické, sociální a psychologické aspekty

- krize rodiny, nestabilita rodinných vztahů
  - nefunkční společenské prostředí
  - malá náročnost rodiny na povinnosti dítěte (odmítají stanovená pravidla a požadavky učitelů)
  - špatná spolupráce rodiny a školy
-

Příčiny problémového chování žáka

Období dospívání (fyzické, psychické i sociální proměny žáka)

Změna vztahu k rodičům - dva protichůdné aspekty

- potřeba být závislý
  - potřeba oddělit se od rodiny, provázená popřením hodnot, které vyznávají rodiče
-

**Nápor emocí řeší dospívající
často agresivními reakcemi
vůči autoritám, rodičům a
škole.**

Příčiny problémového chování žáka

Neuspokojivý školní život

- mimo školu žijí mladí lidé v prostředí plném zvuků, obrazů, pohybu, ve světě více duševně-smyslovém než rozumovém
  - škola málo počítá se životními zkušenostmi žáků
  - škola upřednostňuje intelektuální disciplíny („sezení v lavicích“)
  - škola skýtá překážky v podobě špatných známek
  - žáci (a také někteří rodiče) se obávají neúspěchu
  - obsah vzdělávání je málo propojen se životem
-

Příčiny problémového chování žáka

Žáci mají často pocit

- že nemají dostatečné právo vyjadřovat se k některým věcem. Jediný slovní projev, který učitel toleruje, je často pouze ten, ke kterému žáka vyzve
  - že je učitelé neberou vážně, že se musí podřizovat autoritě a nedostává se jim jako jedincům patřičné pozornosti
  - že musí strpět vzdělávání, které je jim vnucováno
-

Příčiny vzniku nekázně

Pedagog

- hovoří monotónně, nezajímavě
  - setrvává dlouho u jednoho tématu nebo metody
  - často schází motivace k činnosti
  - nekontroluje a průběžně nehodnotí činnost žáků
  - hodina nemá spád a jasnou organizaci, žáci se nudí nebo neví, co mají dělat
  - úzkost učitele v náročných situacích
-

Příčiny vzniku nekázně

Školní prostředí

- nezajímavé, monotónní
  - z hlediska výbavy zastaralé
  - nepodnětné, až demotivující
  - nevhodně přizpůsobené výchovně-vzdělávacímu procesu
-

Přístup učitelů k problémovým žákům

- Přijetí
  - Tělesný postoj
  - Úsměv
  - Překonání odstupů
  - Respekt vůči žákům
  - Být k dispozici žákům
  - Uvolnění
  - Osobní vztah
  - Nutnost zachovat klid
-

Učitel se může setkat také s problémovou třídou

PROJEVY

- hluk ve třídě
  - neochota k práci
  - pasivita
  - provádění jiné činnosti
-

Prevence problémového chování ve třídě I.

- jasně sdělené požadavky na chování a práci žáků
  - dostatek času věnovaného vysvětlení toho, co je ve třídě přijatelné a co nepřijatelné
  - jasná struktura vyučování
  - předvídatelnost a důslednost v jednání učitele
-

Prevence problémového chování ve třídě II.

- častý nácvik žádoucího chování, názorné předvádění správného postupu při plnění rutinních úkolů
  - příležitostné opakování požadavků a pravidel
  - jasně a spravedlivě stanovené důsledky nežádoucího chování
  - důslednost při dovedení práce do konce
-

Prevence problémového chování ve třídě III.

- učitelovo porozumění, pružnost, trpělivost
- předcházení problémům preventivními taktikami
- učitelova pomoc na individuální úrovni

Žáci se v prostředí třídy musí cítit bezpečně a musí vědět, co se od nich očekává (učení i chování)

Úspěšné strategie učitele - shrnutí

- ❑ Tempo výuky přizpůsobit žákům, vycházet z jejich úrovně
  - ❑ Využívat individuální přístup k žákům
  - ❑ Používat různé metody výuky
  - ❑ Podporovat vzájemnou pomoc žáků
  - ❑ Přenechat žákům určitou zodpovědnost
  - ❑ Brát v úvahu potřeby žáků
  - ❑ Nabízet žákům osobní pomoc (nutná opatrnost)
-